

[174] Den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite og sjøfarts- og fiskerikomiteen

Fellesmøte torsdag den 24. oktober 1974 kl. 10.00

Møtet ble ledet av formannen i utenriks- og konstitusjonskomiteen, **T o r O f t e d a l**.

Til stede var:

Fra den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite:

Per Borten, Sverre L. Mo (for Haugstvedt), Arne Kielland, Lars Korvald, Odd Lien, Aase Lionæs, Lars T. Platou (for Lyng), Ingvar Bakken (for Nordli), Erland Steenberg, Torstein Tynning (for Thyness), Kåre Willoch, Berit Ås, Guttorm Hansen, Svern Stray, Per Hysing-Dahl, Ragnar Christiansen, Rolf Fjeldvær, Berge Furre, Valter Gabrielsen, Arnt Hagen, Arne Nilsen (for Harry Hansen), Kåre Kristiansen, Håkon Kyllingmark, Gunnar Alf Larsen, Johan A. Vikan, Jakob Aano.

Fra sjøfarts- og fiskerikomiteen:

Ottar Brox, Hermund Eian, Geirmund Ihle, Georg Jacobsen, Karl Klevstad, Steinar Kvalø, Thor Listau, Hans H. Rossbach, Ragnar Udjus.

Av Regjeringens medlemmer var til stede:

Utenriksminister Knut Frydenlund, statsråd Jens Evensen, statsråd Eivind Bolle, Fiskeridepartementet.

D a g s o r d e n :

Redegjørelse for første runde av fiskerigrenseforhandlingene.

Formannen: Regjeringen har bedt om å få følgende embetsmenn til stede under møtet: Underdirektør Helge Vindenes, politisk sekretær Arne Treholt, statssekretær Birger Larsen, ekspedisjonssjef G. Gundersen og underdirektør Carl Bjørge.

Før embetsmennene tilkalles, har Per Borten bedt om å få ordet.

[175] Per Borten: Jeg har bedt om ordet for å gi uttrykk for litt undring over den utvikling som har vært når det gjelder disse møtene og det som skjer her. Disse møtene har jo hele tiden vært holdt for lukkede dører, men ikke desto mindre har jo utviklingen stadig tydeligere vært at avisene og media i det hele tatt bringer fullstendige referater ikke bare *fra* møtene, men de bringer referater *før* møtene. Jeg mener at dette er såpass alvorlig at jeg vil nevne det i komiteen, fordi det er det riktige forum.

Jeg er medlem av noe som heter Nedrustningsutvalget, oppnevnt av Regjeringen, og vi fikk – som utenriksministeren kjenner til – en av de sakene som var oppe her i forrige møte, nemlig dette med disse listene over våpeneksporten. Det var jo ikke til å unngå at jeg hadde vært med på å behandle den saken før, og jeg sa da at jeg vet ikke om jeg i det hele tatt kan ha noe kunnskap om det fra dette forum.

Til det svarte man at det kan Borten ta helt lett, for vi har sett fullstendige lister i «Dagbladet». Og jeg husker spesielt at utenriksministeren sa at det var vanskelig å orientere Stortingets medlemmer fordi listene var av en slik art at hele saken var litt delikat. Jeg synes ikke dette er helt holdbart, og derfor har jeg tillatt meg å nevne det i dette forum. For hvis dette blir skikk og bruk, så er jo ikke denne komite lenger en komite som behandler saker i fortrolighet. Og det kan oppstå en situasjon – i en sak av nasjonal betydning – da Regjeringen virkelig har bruk for å konsultere dette organ, og man har jo da ingen garanti for at reglementet overholdes da heller. Derfor vil jeg ikke unnlate å peke på den utvikling vi er inne i. Jeg tror det er riktig at vi her bruker et par minutter på det, så vi blir enige om en måte å forholde oss på.

[176] Formannen: Jeg takker Borten for hans bemerkninger, som jeg personlig finner høyst betimelige. Spørsmålet er: Ønsker komiteen å diskutere denne saken videre på det nåværende tidspunkt, eller skal vi komme tilbake til den i – skal vi si – mer regulære former senere? Det er jo også den ting – så vidt jeg skjønner – at det i går i fjernsynet ble gitt opplysninger som gjelder den sak som står på dagens kart, men ulykksaligvis var vel de fleste av komiteens medlemmer ikke i stand til å se dette program, i og med at vi oppholdt oss et helt annet sted uten adgang til fjernsynsapparater. Men hvis det er noe ønske om å diskutere saken på det nåværende tidspunkt, vil jeg ikke motsette meg det.

Rolf Fjeldvær: Dette er et fellesmøte mellom den utvidede og fiskerikomiteen, og de generelle spørsmål Boten kom inn på, får vi heller diskutere i et møte i den utvidede. Men jeg tror det ville være bra om formannen la opp til et slikt møte, slik at vi fikk gjennomdiskutert problemene.

Guttorm Hansen: Jeg er enig med Fjeldvær, men jeg føler bare trang til å understreke at når det holdes et fellesmøte mellom den utvidede og en av fagkomiteene, vil reglementet for den utvidede komites møter gjelde. Det må være helt klart at fiskerikomiteens medlemmer står i dette tilfelle ikke i noen annen stilling enn de ordinære medlemmer av den utvidede. Møtene er hemmelige inntil det er bestemt noe annet. Men jeg vil gjerne også støtte Borten i at det er all grunn til å ta opp disse spørsmålene. Det er selvfølgelig rasjonelt dersom man ikke behøver å gå på møter, men kan lese det i aviser eller se det i fjernsyn, men fullt tilfredsstillende saksbehandling er det vel ikke.

Kåre Willoch: Hvis man vil unngå det som skjedde i går, at man får se på fjernsyn ting som det var meningen at vi skulle bli kjent med her, så er jo metoden å gjøre dette kjent for komiteen på det tidspunkt da det naturlig bør gjøres kjent for komiteen, f.eks. før en slik reise foretas til andre land, istedenfor å vente [177] til alle andre har fått vite det, og det har stått i utenlandsk presse. Det er nemlig en grense for hvor lenge man kan klare å holde slike ting hemmelige. Jeg tror også det må være en del av konklusjonen på disse begivenheter.

Svenn Stray: Det er i og for seg ikke noe nytt at det er vanskelig å holde tingene så hemmelig som ønskelig er, men siden denne sak er reist, vil jeg bare få lov å nevne i tilknytning til den sak Borten brukte som eksempel, at etter dette møtet hvor man drøftet våpeneksport, var det nede i restauranten kort tid etter en journalist ved det bord jeg satt, som snakket om dette. Og mitt inntrykk – jeg sier bare mitt inntrykk – var at hans viten var forhåndsviten, viten som han hadde før komiteen hadde sitt møte.

Formannen: Det er i hvert fall helt sikkert at jeg for min del hadde «Dagbladet» i hånden før jeg gikk til komitemøtet. Jeg fikk ikke anledning til å lese det før etter møtet, men det er jo helt åpenbart at opplysningene må ha kommet helt andre steder fra enn fra denne komite.

Er det noen innvendinger mot Fjeldværs henstilling – jeg oppfattet det nærmest som en henstilling og ikke som et forslag – om at vi tar sikte på å få et eget møte for å behandle disse spørsmål?

Per Borten: Jeg har ikke noe imot det, men jeg nevnte det nå fordi jeg er fullt klar over det Guttorm Hansen sa når det gjelder reglementet for slike møter som dette, uansett hvilken tilleggsrepresentasjon som måtte være. Derfor syntes jeg det var riktig å nevne det i dag, selv om jeg er klar over at fiskerikomiteen er til stede. Men de er underlagt samme reglement, og derfor syntes jeg det var på sin plass å nevne det.

[178] Utenriksminister Knut Frydenlund: Jeg er enig i de betraktninger som Borten og også andre her har gitt uttrykk for. Det har jo vært vanlig at Regjeringen skylder på den utvidede og den utvidede skylder på Regjeringen når det er lekkasjer. Men jeg skal medgi at vi i administrasjonen har hatt en del stygge lekkasjer i det siste. Jeg er enig i at det blir holdt et møte i den utvidede hvor dette drøftes, og er også takknemlig for eventuelt å bli innkalt. Dessuten er jeg av den mening at Regjeringen må se nøyer på dette i samme operasjon.

Formannen: Jeg har tatt det som en selvfølge hvis slike ting skal diskuteres i komiteen, at også Regjeringen er representert og deltar i diskusjonen.

Kan vi da sette punktum for dette? –

Jeg går ut fra at fullmakten til å innkalle embetsmennene er gitt.

Er det noen bemerkninger til dagsordenen? – Så er ikke fremkommet.

Vi går da over til det punkt som står på dagsordenen, og jeg gir ordet til statsråd Jens Evensen som vil redegjøre for første runde av fiskerigrænseforhandlingene.

Statsråd Jens Evensen: Før jeg begynner redegjørelsen, vil jeg bare nevne at vi etter hjemkomsten fra Moskva i går, satte opp en orientering som ble ferdig i går aftes, og som muligens kan være til nytte for den utvidede komite nå i

forbindelse med redegjørelsen. Jeg ber om å få lov til å dele ut denne redegjørelsen nå, da det ikke har vært mulig å få den ferdig tidligere.

Utgangspunktet for det arbeid vi nå har påbegynt, er regjeringserklæringen av 26. september, hvor det var satt opp som første punkt at man snarest mulig skulle forsøke å få opprettet trålfrie soner i farvann utenfor Nord-Norge, men at vi skulle basere dette på forutgående drøftelser med berørte stater. Det er det arbeidet vi nå har satt i gang.

[179] Etter møtet i den utvidede komite den 17. september, og etter regjeringserklæringen, har vi arbeidet med detaljutformingen når det gjelder de trålfrie sonene. Under dette arbeidet har representanter fra Fiskeridepartementet, Utenriksdepartementet, Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet vært trukket inn. Det detaljopplegg som vi i første omgang kom fram til, er blitt diskutert med de berørte organisasjoner, herunder Norges Fiskarlag, Norske Fabrikkskips Forening, Sjømannsforbundet og Fiskebåtredernes forbund. Vi er kommet fram til at det er fire områder i farvannene umiddelbart utenfor Nord-Norges kyster som kunne være aktuelle som trålfrie soner. Når disse områder har vært trukket opp, har ikke hovedformålet først og fremst vært å beskytte fiskebestanden, men mer å beskytte kystbefolkningen mot brukskollisjoner. I de områdene det her gjelder – altså fra Vesterålen til Varangerfjorden – har det i alt vært over 1200 redskapskollisjoner fra 1. september 1949 til 31. desember 1973, og det har ført til at de norske fiskere i disse områder årlig har lidd meget store tap. I andre områder har det ført til at fiskerne er blitt drevet helt vekk fra tradisjonelle fiskegrunner. Regjeringen har kommet til at dette må vi nå treffe tiltak for å hindre, og vi har også tegnet opp disse trålfrie sonene for å reetablere norske fiskeres mulighet til å fiske i tradisjonelle områder, hvor de de siste årene har vært jaget bort.

De fire områdene det her dreier seg om, er tegnet inn på det kartet som fulgte med orienteringen, og jeg vil begynne sydfra. Det første området er Jennegga-Malanggrunnen, som strekker seg nordøst fra Vesterålen. Det er i dag et av de aller viktigste områdene for kystbefolkningen når det gjelder stasjonære fiskeredskaper. Det er også det område hvor vi i dag har de alvorligste brukskollisjonene. De siste fem år har vi der hatt 78 alvorlige brukskollisjoner, hvor vest-tyske, britiske, øst-tyske, polske og franske trålere har vært implisert, men også i noen grad norske og sovjetiske. Det er et område hvor det er absolutt behov for å ha beskyttelse. For dette områdes vedkommende som for alle de andre områdene har vi da forsøkt å vise moderasjon når det gjelder utstrekning og når det gjelder perioden det skal være trålforbud. Det har vært hovedlinjen her at disse trålforbudene skal gjelde i den mørke årstid. [180] For dette område foreslår man trålforbud fra 1. oktober til 30. april. Jeg kan nevne at områdene strekker seg fra 4 til 19 nautiske mil utenfor fiskerigrensen, og eggakanten på det område vi foreslår, er på ca. 1000 meter. Størrelsen av området er ca. 1500 kvadrat nautiske mil.

Det neste område omfatter for å så vidt to områder. Det er Hjelmsøybanken og Nysleppen. Det er områder som går over i hverandre. For begge disse områder gjelder at på grunn av tidligere kollisjoner har kystfiskerne vært drevet bort fra

fiskefeltene, som her er meget rike, og det vil vi ikke lenger finne oss i. Disse områdene, Hjelmsøybanken og Nysleppen – strekker seg fra 27 til 33 nautiske mil utenfor fiskerigrensen. Tidsrommet da vi foreslår trålforsbud, er fra 1. oktober til 31. mars. Hjelmsøybanken er et område på ca. 1400 kvadrat nautiske mil, Nysleppen er et område på ca. 1170 kvadrat nautiske mil. Dybdene her går opp til bortimot 400 meter.

Det siste området vi foreslår som trålfri sone, er området Nordbanken-Øverbanken. Disse to bankene er også områder hvor norske fiskere tradisjonelt har fisket med sine liner og garn, men hvor de nå i stor utstrekning er blitt drevet vekk, særlig i den mørke årstiden. Vi foreslår her at trålforsbudet skal gjelde fra 1. oktober til 31. mars. I dette område har vi i tidsrommet fra 1949 til 1961 55 alvorlige brukskollisjoner, særlig forårsaket av sovjetiske sildetrålere. Konsekvensene for de faststående redskaper har vært meget alvorlige. Dette området, Nordbanken-Øverbanken, er på ca. 1250 kvadrat nautiske mil. Det strekker seg på ett punkt, på det østlige hjørne, 42 nautiske mil utenfor fiskerigrensen. Det vil for så vidt være det eneste punkt hvor den trålfrie sone vil gå noe utenfor en eventuell 50 mils fiskerigrense. Også her går dybdene opp til ca. 400 meter – mellom 240 og 400 meter. Formen på dette området bærer litt preg av at det støter opp til sovjetiske farvann. Som kjent skal vi nå fra 25. november drive forhandlinger om opptrekking av en delelinje her, og vi har forsøkt å holde oss vel innenfor en mulig delelinje, slik at vi ikke skal skape en tilleggskonflikt på dette punktet.

Jeg kan nevne at det samlede areal av disse fire områdene vil utgjøre ca. 5 300 kvadrat nautiske mil. Hvis vi da tar som utgangspunkt en 50 mils grense fra Skomvær til Grense Jakobselv, [181] vil det område som ligger innenfor 50 mils grensen, være ca. 25 800 kvadrat nautiske mil, slik at de trålfrie sonene vi her foreslår, vil representere vel 20 pst. av dette areal mellom 12 og 50 nautiske mil.

Når det gjelder forhandlingsopplegget, kan jeg kort nevne at vi har brukt det samme opplegg overfor samtlige land som vi hittil har besøkt, og vi vil også bruke det overfor andre land. Vi har nå en første orienteringsrunde hvor vi ganske kort gjennomgår regjeringserklæringen generelt, men konsentrerer oss konkret om forslagene om trålfrie soner. Vi fremsetter våre forslag, legger fram kart og spør om det i første omgang er noen tillegsspørsmål med hensyn til det rent orienterende utgangspunkt. Vi er da blitt enige med samtlige regjeringer vi har kontaktet, om at realitetsdrøftelser om disse spørsmål skal komme så fort vedkommende regjering har fått tid til å se på våre forslag og kontakte sine organisasjoner.

Vi åpnet denne orienteringsrunden forrige mandag, da vi besøkte København. Danmark vil jo neppe bli direkte berørt av disse foreløpige tiltakene. Vi dro deretter til Bonn, hvor vi hadde møter forrige tirsdag, og hadde da konferanser med landbruks- og fiskeriminister Ertl og hans embetsmenn. Under denne tyske orienteringsrunden ble vi møtt med positive reaksjoner. De gav uttrykk for at de skjønnte vår problematikk og at de satte pris på at de tiltak vi mente å ta, skulle være ikke-diskriminerende, det vil altså si at i den tid sonene var lukket for tråling, skulle de være lukket både for utenlandske og norske trålere; videre satte de pris på at vi hadde forsøkt å finne en rimelig balanse mellom trålerinteressene og lokale

interesser når det gjelder disse spørsmål, og at vi reiste rundt for å drøfte problematikken. Landbruksministeren eller hans embetsmenn tok opp et spørsmål som vi senere møtte også i Storbritannia, nemlig om hvem som skulle håndheve dette trålerforbudet. De var litt bekymret for en norsk håndhevelse. Vi sa at disse spørsmål skulle man komme tilbake til i senere drøftelser, men at vi fant det nødvendig i utgangspunktet å ha med prinsippet om norsk håndhevelse. Det ble videre fra tysk side presisert at om de gikk med på dette forslag, skulle ikke det ha noen som helst prejudiserende virkning når det gjelder deres standpunkt til en utvidelse av fiskerigrensen til 50 mil. Vi forbeholdt oss nøyaktig det samme. Vi sa at disse tiltak har ingen virkning for den videre behandling, det er midlertidige tiltak.

[182] Fra Bonn dro vi så videre til Brussel. Det var ikke for å ha drøftelser med kommisjonen, men først og fremst for å orientere den om våre forhandlingsrunder. Vi hadde møter med direktør Wellenstein i kommisjonen, som også gav uttrykk for stor forståelse. Han sa at han selvsagt måtte ta opp med rådet hvorvidt rådet skulle trekkes inn i disse drøftelsene, men hans utgangspunkt var at dette var bilaterale forhold som det var naturlig å drøfte med hvert enkelt land.

Vi dro derfra til Storbritannia, hvor vi hadde møte med viseutenriksminister Ennals og hans embetsmenn. Også Storbritannia var, syns jeg, forekommende i denne saken, og det eneste de særlig presenterte oss for, var den problematikk man nå står overfor i NEAFC. Når vi har reist spørsmålet om trålfrie soner, lurte de på om man, særlig fra sovjetisk side, ville knytte våre krav sammen med kvoteordningene når det gjaldt en spesiell torskavtale. For øvrig tok de også opp spørsmålet om jurisdiksjon. De sa også uttrykkelig fra at deres standpunkt når det gjaldt våre tollfrie soner ikke måtte prejudisere deres standpunkt når det gjaldt 50-milsgrenser.

Vi dro deretter til Paris, hvor vi hadde konferanser med direktøren for sjøfartsdirektoratet. De var i og for seg noe reserverte, og det tror jeg bl.a. kommer av at franskmennene kanskje har en litt annen tone i forhandlinger enn Storbritannia og Tyskland, og dessuten at vi her møtte embetsmenn som ikke følte seg fri til egentlig å gi uttrykk for noe som helst. Vi hadde her ikke drøftelser på det politiske plan. Franskmennene tok opp ett spørsmål. De kom med en innvending, idet de sa at de lurte på om det ikke her var naturlig for EF-landene å drøfte dette spørsmål i Brussel framfor bilateralt. Jeg meddelte at vi allerede hadde besøkt Brussel og orientert kommisjonen om dette, og det takket de for. Dessuten presiserte vi fra norsk side at det var ikke noen felles fiskerigrensepolitikk utarbeidet i Brussel, at det tvert imot var betydelige divergenser her, noe som hadde manifestert seg i FN-forhandlingene, og heller ikke det spørsmålet ble da forfulgt fra fransk side.

Mandag i inneværende uke besøkte vi først Stockholm, nærmest av høflighetsgrunner. Vi ville fortelle den svenske regjering hva det var vi arbeidet med, selv om det naturligvis ikke ville berøre Sverige overhodet. Svenskene stilte seg meget forstående. Det eneste de var opptatt av for så vidt, var å bli holdt orientert. De var også opptatt av hvilket standpunkt vi ville ta når det gjelder Nordsjø-området. Jeg kunne da meddele at dette var et spørsmål vi ikke hadde

arbeidet med, men at man på en måte hadde en felles avtale [183] når det gjelder visse områder i Skagerak og Kattegat.

Så dro vi videre til Moskva, hvor vi i forgårs hadde samtale med fiskeriminister Iskjov og representanter for utenriksdepartementet i en felleskonferanse. Også her syns jeg vi ble møtt med betydelig velvilje. Iskjov trakk imidlertid inn hele komplekset i Barentshavet. Han mente dette var spørsmål som var så alvorlige for våre land og for så vidt for fiskeriene i hele verden ellers, at vi så snart som mulig måtte forsøke å finne en helhetsløsning på problematikken. Vi presiserte at vi i og for seg var enig i dette, men at dette spesialspørsmål var så viktig for oss at vi måtte forsøke å holde oss innenfor tidsrammen 1. januar 1975 for dette, men at vi var villig til å ta opp en helhetsdrøftelse så snart som mulig. Iskjov presiserte i denne forbindelse det han kalte sin bekymring når det gjelder barselsengen for torsken. Det han her siktet til, var, uten at han sa det med rene ord, det russiske tradisjonelle standpunkt at de ser med stor skepsis på det norske lofotfisket. Vi kommenterte ikke dette, men sa bare at det er spørsmål vi får ta opp.

Når det gjelder de tre egentlige nøkkelland – Vest-Tyskland, Storbritannia og Sovjet – ble vi enige om at vi skulle ha realitetsdrøftelser med Storbritannia og Vest-Tyskland fra midten og slutten av november måned. Når det gjelder Sovjet, er opplegget, uten at det er blitt definitivt fastlagt, at det skal komme en embetsmannsdelegasjon allerede første uke i desember for å diskutere bl.a. dette spørsmålet, men som åpenbart vil ta opp hele problematikken når det gjelder Barentshavet, og at fiskeriministeren vil komme formodentlig annen uke av desember for å fortsette disse drøftelsene.

Formannen: Jeg takker statsråd Evensen for redegjørelsen. Ordet er fritt.

Per Hysing-Dahl: Jeg vil få lov å takke handelsministeren for redegjørelsen. Det ble nevnt at spørsmålet om håndhevelse, overvåking av disse sonene var blitt reist, og at man fra norsk side sa at man forutsatte norsk håndhevelse. Kan statsråden si noe om det ble diskutert alternative måter å utøve håndhevelsen på, og i tilfelle hvilke?

[184] Statsråd Jens Evensen: Vi hadde overhodet ikke realitetsdrøftelser. Jeg fant at det var nødvendig at jeg i hvert fall sa fra at vårt prinsipielle utgangspunkt er norsk håndhevelse. Det har vist seg at spesielt fiskerikommisjonene ikke har vært særlig effektive nettopp fordi kommisjonene sitter i det land hvis trålere har forårsaket brukstapet. Men ingen realiteter ble drøftet.

Kåre Kristiansen: Det var bare ett spørsmål. Den redegjørelse som vi har fått når det gjelder Sovjet, må vel forstås slik at det fra Sovjets side ikke var tegn til kobling mellom denne sak og sokkeldelingen?

Formannen: Det er flere som ønsker ordet. Jeg vet ikke om det er for å stille spørsmål eller for å kommentere situasjonen. Det vil kanskje bli litt tungvint hvis statsråden skal svare på hvert spørsmål for seg.

Karl Klevstad: Jeg la merke til at tidsrommet for de trålfrie sonene er 1. oktober – 31. mars og 1. oktober – 30. april på grunn av at det er flest kollisjoner i den mørke årstid. Det er imidlertid en kjensgjerning at det er kollisjoner også utover mars-april. Regner man med å få en mer permanent fiskerigrense innen 30. april, slik at det av den grunn ikke er om å gjøre å få trålfrie soner andre deler av året? Kjensgjerninger viser nemlig at det også i andre deler av året er kollisjoner med faststående redskaper.

Ottar Brox: Det blir sagt her at dei trålfrie sonene strekkjer seg frå 12-milsgrensa og utover til dei grensene som er nemnde. Vil den tråling som i dag foregår innafor 12-milsgrensa, innafor desse sonene, fortsatt vere tillaten? Ein kan ikkje oppfatte det slik at desse trålfrie sonene fortsetter innover mot grunnlinja? Det gjeld sjølvsagt bare norske trålarar. Det var det eine spørsmålet.

Det andre spørsmålet er av ein annan art. Desse drøftingane som statsråd Evensen har hatt, blir i dette dokumentet kalla «drøftelser», i avisene har det stadig stått «forhandlinger». Dersom det skal forhandlast, må vi jo logisk gå ut frå at det er snakk om at begge partar har krav som dei vil ha inn til forhandling. Det eg [185] gjerne vil ha stadfest, er at vi ikkje skal tilby f.eks. Tyskland, England og Sovjet noko for å få dei til å goda desse trålfrie sonene. Eg vil gjerne ha stadfest at det som elles her framgår, ikkje bind oss med tanke på å gjennomføre dei neste trinn i dette opplegget, med andre ord at vi ikkje bind oss fram til innføring av fiskerigrensa så tidleg som mulig.

Thor Listau: Jeg har et spørsmål – det er mer rettet til fiskeriministeren: Har man vurdert hvilken effekt disse trålfrie soner vil ha på det norske trålfiske? Har man noe tall som kan illustrere hvor stor del av den norske trålfangsten som i dag tas innenfor de områder som nå vil bli trålfrie soner?

Formannen: Jeg går ut fra at Regjeringens medlemmer seg imellom får bli enig om hvem som skal besvare de spørsmål som er stilt, men det naturlige er vel nå å gi ordet til statsråd Evensen, som utvilsomt har fått de fleste spørsmål.

Statsråd Jens Evensen: Når det gjelder representanten Kristiansens spørsmål, beklager jeg at jeg her ikke uttrykte meg klart nok. Når jeg nevnte at Iskjev trakk inn hele problematikken i Barentshavet, så gjaldt det fiskeriproblematikken. Det var ikke snakk om noen kobling her, ikke engang med de forestående grenseforhandlinger som skal ta til 25. november. Vi passet også på ikke å foreslå noen som helst form for diskusjoner med russerne i dette tidsrom, for at de ikke skulle få en foranledning til å koble dette.

Når det gjelder representanten Klevstad spørsmål, kan jeg bekrefte at det det er snakk om når det gjelder trålfrihet, vil være i de tidsrom som er foreslått, fra 1. oktober til 31. mars, henholdsvis 30. april, og som vi er kommet fram til etter våre diskusjoner og samtaler med våre fiskeriekspertene og også med fiskerierorganisasjonene. Det er de tidsrom hvor de alvorligste konflikter forekommer. Det er naturligvis mulig at det hadde vært en fordel å ha det året rundt. Vi fant ut at vi av forhandlingstaktiske grunner og presentasjonsmessige grunner ville forsøke å begrense det noe, da vi mente det hadde liten praktisk betydning for fiskerne at vi begrenset det på denne måte.

Når det gjelder representanten Brox kan jeg bekrefte en ting, nemlig at de trålfrie soner det her [186] er snakk om, er mellom 12-milsgrensen og yttergrensene for sonene. Problematikken med at norske trålere har en viss adgang til å fiske innenfor 12-milsgrensen har vi ikke løst ved dette opplegget. Når det gjelder spørsmålet om det er drøftelser eller forhandlinger vi driver, forsøker vi å presentere dette som drøftelser. Avisene kaller det kanskje forhandlinger. Det er ikke godt å være herre over det. Det er ganske klart at skillelinjene mellom drøftelser og forhandlinger kan bli ganske vage når vi kommer til realitetene. Når vi hevder at det er drøftelser vi driver med, er det for det første for å presisere at vi har knappe tidsfrister, og at vi har meget bestemte krav. På den annen side er vi villig til å høre på det de andre har å fare med, og hvis det er noen rimelighet i det, ta et visst hensyn til det. Å gi noe som helst ellers kan vi ikke, det er ikke snakk om å koble dette samme med noe annet.

Når det gjelder tall, vet jeg ikke om kanskje fiskeriministeren har tall i hodet her. Vi har ikke statistikk for dette, for det er veldig vanskelig å få; selv for norsk fangst er det vanskelig å få en statistikk over hva som foregår utenfor og innenfor områdene vi nå har etablert, så konkret er ikke denne statistikken.

Statsråd Eivind Bolle: Jeg kan bare bekrefte det statsråd Evensen har sagt, vi har ikke noen statistikk som viser hva våre trålere har tatt i disse områdene i dette tidsrom. Det vi vet, er at våre trålere i distriktet lander ca. 30 pst. av den totale fangst. Det er svært vanskelig å ha noen oversikt, men det er klart at de også opererer i disse områdene i de tidsrom det dreier seg om. Vi regner imidlertid med at fangstkvantumet opprettholdes ved at fiskere som benytter faststående redskap, får bedre driftsmuligheter i disse trålfrie sonene.

Per Hysing-Dahl: Jeg vil gjerne spørre statsråd Evensen om det under disse forberedende drøftelsene med britene fra britisk side ble nevnt noe om norske fiskeres aktivitet i de nære britiske farvann.

Berge Furre: Det har gått fram både her og tidlegare at ein har sett opp desse forslaga om trålfrie soner i kontakt med fiskarane sine organisasjonar, med Fiskarlaget. Sonene omfattar altså om lag 20 pst. av det fiskerigrensa vil omfatta. Det eg vil spørja om, er om det var semje mellom Regjeringa sine representantar og [187] Fiskarlaget om at det var desse områda ein skulle satsa på, eller har

Fiskarlaget sett fram ønske om at ein skal satsa på fleire og meir omfattande område?

Formannen: Ønsker statsråd Evensen å svare på spørsmålene?

Statsråd Jens Evensen: Til representanten Hysing-Dahl kan jeg si at det ble ikke tatt opp på det nåværende tidspunkt fra britisk side, men vi ser selvsagt ikke bort fra at det kan komme opp på et senere tidspunkt.

Når det gjelder representanten Berge Furres spørsmål, kan jeg bekrefte at det her var enighet med Fiskarlagets representanter. Jeg kan nevne at trålfiskerne gav uttrykk for en viss bekymring, men de forstod godt dette problemet, så det var heller ikke noen uttalt uenighet fra deres side.

Formannen: Flere har ikke forlangt ordet.

Jeg takker statsråden for redegjørelsen og går ut fra at vi kan ta den til etterretning.

Møte hevet kl. 10.50.